

SÜMEG ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egység szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

A por.

Érdeemes erről vezércikket írni?

Érdeemes, habár sokan nagyon közönségesnek, nagyon mindennapinak, nagyon kicsinyesnek tartják is. Igazuk van. A por Sümegeen nagyon mindennapi, nagyon közönséges, csak éppen nem kicsinyes, sőt — nagy.

Ha egy-egy amolyan igazánci sümegi szél végig nyargal a Kossuth Lajos uccán — de nagyon sokszor végig nyargal! — s szárnyaira kapja a porszemek sokszoros trillióit, akkor látjuk csak, micsoda hatalmas portömeg van Sümege uccáin.

Hát az a portömeg az ember egészségének valóságos gyilkosa. Apró szemecskéivel lassan, láthatatlanul hatol bele az ember szervezetébe, ellepi a test nyálkás hárttyait s odatelepíti a különféle nyavalyáknak a porszemnél is sokkalta finomabb baktériumait. Az ember rosszul lesz, ágyának esik s eszéágába sem jut, hogy az uccáról szervezetébe szálló finom porszem lett gyilkosa. Emelett a por az ablakok, ajtóknak, láthatatlan hasadékaiban beszállinkózik a szobába, a boltokba, ott rétegekben meg telepszik s baktériumteleppé válik.

Ugy-e, méltó hát az a mindennapi apró jószág, hogy itt, lapunk homlokán foglalkozunk vele.

Nagyobb városokban eléggé nézik azokat a veszedelmeket, melyek a porral járnak. Iparkodnak is elejét venni. Egyedüli orvosság az uccák öntözése és söprése. Sajnos, az uccák öntözéséről le kell mondanunk. Kilencvenkilenc okot elhallgatva, csak egyet említettünk föl: nincs vizünk. A (Sárlás most talán megbirná.) A többit bizonyosan el engedik olvasóink.

Söprés, az van Sümegeen is. Őszi szokás, hogy vásár és ünnepnapok előestéjén elsöprik a házak elejét. Dicséretes ősi szokás ez, de csak amolyan „nesze semmi, fogd meg jól!” Igaz az Ur napjára a ház eleje tisztább lesz s az, mint vallásos érzület jele, méltánylandó. Hanem másrésztől a nyugalomban levő port, amelyet meg nem öntöznek, fölkaivarják a levegőbe s az azután annál könnyebben száll bele a lakásokba meg a járó kelő emberek lélegző szerveibe.

Hát azt az ősi szokást kellene népünkben akkép fejleszteni, hogy körülményeikhez mértén megfeleljen az egészségügy követeléseinek is.

Nevezetesen lehetne söpörni heteakint többször, minden nap is. E söprés előtt azonban az elsöprenő részt jól meg kellene öntözni, hogy evvel a pornak a levegőbe való emelkedését meggátolják.

A söprés idejét is meg kell változtatni, Most rendszeren napszállat kezdetén vagy még előbb söpörnek. Ekkor legállandóbb az uccák forgalma. A játszó gyerekek raja lép el a házak elejét, ekkor térnek haza munkájukból, akik mezőn, szőlőben dolgoznak, ekkor jönnek friss levegőre azok, akiket foglalkozásuk egész nap a szobában tartóztat. Tehát egyszerű az orvosság. Végezzék a söprést jóval későbbben az uccai forgalom megszűnése után vagy egész korán reggel, mikor még az uccák forgalma nem kezdődött meg.

Ha az uccák söprését eképen reformálja lakosságunk, vagyis ha öntöz, ha minden nap söpör és pedig a fent jelzett időben söpör, valamit mégis tesz, amivel a nagy por csökkentéséhez, az uccák tisztántartásához hozzájárul s az ucca porának egészségügyi veszedelmeit is korlátozza.

Természetesen radikális kúra kellene, csak hogy erről írni városunk kicsinysege, szegény volta és egyéb körülményeinél fogva bizony nincs bátorságunk. Azt azonban, amit cikkünkben ajánlottunk, megteheti az utolsó falú is. A hatóságoknak volna feladata, hogy ennyira rászorítsa e város minden rendü-rangu lakosságát.

Ennyit megtehetünk legdrágább kincsünk, egészségünk érdekében.

Kaszárnyában.

Olyan 9—10 éves gyerek lehettem. A kaszárnya mellett laktunk, mi lehetett volna hát kedvesebb időtöltés, mintha iskola után a kert végében levő szederfán ülve gyönyörködhattünk a kaszárnya udvarán zibongó huszáréletben. Hej! azok voltak ám a boldog napok! Színház, cirkusz, mindenféle szórakozásnál többet ért.

Milyen büszkén lépeget Rezes uram pejkója már korán reggel, mikor még üres az udvar, leszámítva azt az egypár bundást, kik a század szijgyártójától jönnek, ahol a kantárszáron vagy a kengyelszijen igazítottak valamit. Ma hiba nélkül kell szerelni: éjjeli gyakorlatra indulnak a hetedik határba, ahol a 11-esekkel tartanak egy kis csete-patét. Nem gyerekjáték ám az! Erzi a Rezes szakaszvezető is, aki alatt olyan hetykén tipródik a pejkó, hogy szebben, ünnepesebben kell megfújni a trombitát, mint máskor, mert ma próbára kerül a századok értéke.

A lovak már fölnyergelve, kifelé fordulva állanak az istállóban. Az első trombitahangra csak úgy özönlik a sok jókedvű paripa, nagyokat horkantva a friss reggeli léghöz s mire az istállók előtt végig hallatszik Kartács őrmester éles, vontatott hangján, hogy *Kibújni!*, már jóformán nyeregben ül az egész század s szakaszokra oszlik. Mindegyik szakasz előtt egy hadnagy vagy főhadnagy s ezek *Beosztás* vezényszavára zürzavaros. Egy, kettő, három, négy, jobbjárőr föl a

kéz» stb. kiáltások tölték be az egész udvart. Mikor az elcsendesedik, süitve hasítja a sok kard a levegőt, megvillan a reggeli napfényben s alig simul ismét gazdája vállához, már hallatszik a vörös képű kapitány ércshangja: *Négyesével jobbra előre lépést indooj!* s robogva vág az országutnak az egész század.

A hadijáték jól sikerült, a tiszt kar meg volt elégedve. A hazatérést követő napon pihenőt kapott az ezred. Ez azt jelenti, hogy az nap nem vonulnak ki, vagyis pihennek — a lovak, a huszárok meg csak úgy izzadnak a tisztogatásba, mint máskor. De rendszeren délig elvégzik s délután ők is élvezhetik a szabadságot. Az öregek lehevernek, ki a szalmára, ki a padra, ahol elég kényelmes helyet találnak a nap forró heve ellen, az ábrándosabb bundások meg csoportokba verődve beszélgetnek a tegnapi szép, de kemény napról. Az egyik csoportban néhány sváb legény is van, ezek aztán addig köszörülgetik a torkukat, míg egyszer csak rágyújtanak az ő kedves dalukra s olyan lelkesedéssel fújják, hogy nem egy magyar fiú is megereszti a hangját s csakugy harsog a *Holládrá*.

A Jóska bátyám vásárkor új harmonikát vett magának, a régit meg nekem adta. Persze lementem érte, hogy megtanuljam rajta a huszárok nótáit. Mikor visszatértem vele, már halkabban daloltak, mert a cseh századosuk kardcsörtetését hallották, ki az ifjuságot nézvegetve igyekezett az irodába. Közben eldobta az újságot, s azt a szél fölkapta s lassankint oda vitte az egyik cso-

dorthoz, kik egy létra körül állva beszélgettek. Ott állott a Könyves Ferkó is, aki nagyon szerez olvasni; nem hagyta hát tovább repülni az újságot, fölvette s elkezdte betűzni. Eközben észrevették a harmonikámat. A Meszes Jóska odajött a kerítéshez s elkérte. A többiek nagy örömmel fogadták, helyet adtak neki a létra alsó fokán. A Meszes Jóska hosszú nyaka és ujjja van, ő maga meg kőműves mesterséget folytat, természetesen ért a muzsikához is. Régen volt a kezében. Áhitattal fogja meg s próbálgatja a hangokat.

— Kö—suth La—jos ne—ve—nap—ja — olvasgatja Könyves Ferkó az újságját.

Meszes Jóska is hallja úgy fél füllel s miután egy futamot csinál — már a maga módja szerint — szinte önkéntelenül kezd rá, hogy: *»Kossuth Lajos azt üzente, — s maga is megereszti hozzá öblös hangját s mire odaér, hogy: »elfogyott a . . .»* már együtt fújjá vele a muzsikahang hallatára megsaporodott csoport. Most azután egészen elhallgat a sváb fiúk nótája, még a szunyadozó öregek is dudolgtatják, hogy: *»mindnyájunknak el kell menni!«*

Eközben ajtóbecsapás, kardcsörtetés: s megjelenik a cseh százados alakja, akinek arcán hosszú sebhely diszeleg. Úgy beszél, hogy a szabadságharcban kapta, mint fiatal osztrák hadnagy. Amint a dal hangjai fülét megütik, fölveti a fejét, a vörös arca mintha lángolna s egyenest az éneklők felé tart.

Ázok tisztelettudóan köszöntik, de olyan mérgesen néz rájuk, mintha össze akarná

Arcképleleplezés.

A sümegi takarékpénztár igazgatósága egyik gyűlésében elhatározta, hogy alapítójának s kezdet óta az intézet élén álló vezérigazgatójának, Eitner Sándornak arcképét a tanácskozó terem számára megfesteti. Az arckép elkészült s ezt a folyó hó 5-én tartott igazgatósági gyűlésen leplezték le.

Eitner Zsigmond hely. igazgató nyitotta meg a gyűlést, tudatta, hogy arckép megkészült, mire Hladny János, Luiszer Lajos és Németh Lajos tagokból küldöttséget menesztettek Eitner Sándorért.

A megérkező vezérigazgatót lelkes éljenzéssel fogadták, majd Bánfi Alajos, a felügyelő-bizottság elnöke a következő beszédet intézte az ünnepelthez:

Nagyságos elnök úr, mélyen tisztelt vezérigazgatónk!

Vannak események, melyek elől kitérni a legszerényebbeknek sem lehet, sőt nem is szabad. Valamint a Kárpátok bérceiben fakadó kristálytisza forrás kellemes csobogásával akkor is völgybe siet, ha sziklák tornulnak eléje, patak, folyó, folyamra egyesül, valamint a kertek, mezők virága illatával pompázva az emberiség gyönyörévé fejlődik, éppen úgy a valódi érdem utat tör magának bármiként rejtőzzünk előle, a hála, az elismerés pálmáját megérleli.

Az elismerés pálmájával óhajunk ma adózni, midőn visszapillantunk 1869-re. Ezelőtt 36 évvel Nagyságodnak és 36 társának eszméje a helyi ellenvélemények közepett is diadalra jutott, mert im tudja a múlt, érzi a környezet, a vidék, miként Sümegben takarékpénztárt létre hozni üdvös volt, nemcsak a részvényesek, a betevők, a kölcsönkérők, a jótékonytársaságok számára is. Takarékpénztárunk semmi körülmények között nem éri el ezt a magaslatot, amelyen ma van, ha ennek élén nem olyan férfi áll, aki lelkesülés, akaraterőjének teljessége, munkaidejének kitartásával küzd, fárad, vezető képessége, ellenőrző szigora, a jószággal párosult buzditása, még a tartozó felek iránt is takarékosra biztató intelmével és lelkiismeretes pontosságával szilárdította meg intézetünk iránt a bizalmat, mely bizalom Eitner Sándor igazgató, általában Eitner névhez fűződik. A példászerű gazdálkodás, mellyel saját maga ügyeit végezte, végzi — áthullámzott minden rétegében, ide gyökeresített a takarékpénztár beléletébe, ez emelte föl a részvényesek értékét, ez adja a rendíthetetlen bizalmat a részvényeseknek és betevőknek is. Nem folytatom tovább, hiszen a mérlegben

őket aprítani. Csak úgy recseg a hangja, az arca mindig vörösebb lesz, az a forradás meg mintha a rég hallott csatariadó hangjára megelevenednék. Hej, amikor ez a nóta még nem volt, az ő arca is sima volt . . .

— Verfluchte Hunde! Ma nem lesz kimaradás senkinek sem! azt a . . .

Elnémult a nóta, csak a szemek beszélnek olyan indulatokról, melyeket az ajak már nem képes kifejezni. Villogó tekinteteket vetnek a távozó kapitány után s mikor kilép a kapun s csak néha-néha hallatszik kardjának csörrenése, megrándulnak a Meszes Jóska széles vállai, megmozdulnak ujjai s mint vesztett csata után a takarodók trombitája, bánatosan szól a hangja:

Magyarok vagyunk, nincs szabadságunk,
Mert az osztrák sógor gyaszt hozott ránk.
Sebaj, sebaj, éljen a honvéd, pusztuljon az osztrák . . .

Az első verset csak Könyves Ferkó gyenge hangja kíséri, aki földije Meszes Jósának; mikor megismétlik, már a többi is fujja-búgja: — Sebaj! Sebaj! . . .

— Zabolnyi-i-i . . . Erre a fiuk szinte önkéntelenül keltek fel és oszoltak el . . . Meszes Jóska is felkelt, visszahozta muzsikáját. Ott állottam, néztem hogyan viszik a lovaknak az abrakot. Vitte Meszes Jóska is a szürkéjének és még akkor is dudolta: nincs szabadságunk . . .

Tari D. K.

kimutatott számok igazolják szavaimat, a takarékpénztárnak növekedő forgalma, vagyoni állapota fényes tanui a hervadhatatlan érdemnek. Ezen előzményekből kifolyólag a kötelességérzete parancsolt velünk, hogy vezérünk képmásával örvendeztettük meg részvényes társainkat és önmagunkat azzal, hogy Nagyságod érdemeinek mintegy látható jelét adva e termet gazdagítsuk, hadd lássa a nemzedék is, miként nézett ki Eitner Sándor, a sümegi takarékpénztár alapító igazgatója.

Fogadja ezen figyelem jelet oly szívesen, mint aminő tiszta szándékból megvalósult. Nézze velünk együtt még igen soká, legyen meggyőződve arról, hogy a mi tiszteletünk környezi, szeretet az iránt, akit e kép ábrázol.

Az isteni gondviselés úgy akarta, hogy a 36 tagú nagy választmányból még élő Pály János, Darnay Kajetán, Mojzer József, Gyömörey Gáspár, Gyömörey Vince dr., Epstein Vilmos közül, Eitner Sándor most is igazgatója legyen ezen részvénytársaságnak. Jól esik nekem, aki szerencsés Nagyságodat 35 év óta ismerni, mit 25-ik évben igazgatása alatt a takarékpénztárban, mint felügyelő működését figyelni, páratlan munkásságából erőt merítve a teendők teljesítésére, hogy a ma szűk körű ünnepélyen tolmácsolója lehetek az igazgatóság, felügyelők, ügyész, és tiszviselők érzelmeinek. Mi mindnyájan arra kérjük Mindenható Istenünket, miszerint tartsa meg Nagyságodat becses családja boldogítására, ami örömiünkre, a takarékpénztár érdekére és a magyar haza javára, hosszan tartó egészségben még igen-igen soká.

Éljen!!

Élénk éljenzés követte e beszédet, mire Eitner Sándor szíve mélyéig megindulva rebegett köszönetet s kérte az összes jelenvolutakat, hogy ezután is hasonló odaadással támogassák őt munkájában mint eddig s amikor a takarékpénztár tovább virágzik, a város és vidék közgazdaságának emelésére áldáson működik. Az arckép térdnagyságban ábrázolja az igazgatót s igen sikerült művészi munka.

— 6.

Alkoholizmus elleni kongresszus.

Az 1903. év április havában Brémában tartott nemzetközi alkoholizmus elleni IX. kongresszus elhatározta, hogy a nemzetközi X. kongresszus 1905-ben Budapesten fog ülésezni. A szervező-bizottság — főleg a külföldi érdeklődők kívánságának megfelelően — megállapította, hogy a kongresszust 1905 szeptember hó 11-től 16-ig bezárólag tartja meg.

Az alkoholizmus elleni ezen nemzetközi kongresszus ezuttal oly országban fogja tárgyalásait tartani, amelyben eddigelé az alkoholizmus veszedelmének elhárítására úgyszólván semmi sem történt. Az a csekély társadalmi mozgalom, mely a bécsi hasonló tárgyú kongresszus hatása folytán hazánkban megindult, még alig mutat fel valamelyes eredményt s küzd a kezdet nehézségeivel. Pedig az alkoholizmus kérdése immár régen kinőtt azon szűk keretből, melyben az ellene való védekezés kezdetén mozgott és nagyszabású társadalmi kérdéssé fejlődött.

Köztudomású, hogy az alkoholizmus minden társadalmi osztálynak végzetes csapása és sújt szegényt, gazdagot, műveltet, műveletlent egyaránt. Nem is egyesekhez, se nem

egyes osztályokhoz, hanem mindenkire, osztálykülönbség nélkül intézzük hívó szózatunkat, vegyen részt kongresszusunkban, igyekezzék e fontos kérdést minél alaposabban megismerni s velünk együtt arra törekedni, hogy az emberiség ezen pusztító járványát közös erővel leküzdhessük. *Társadalmi be-tegségtől csak öntudatos társadalmi küzdelem válthat meg bennünket*

Kongresszusunk nem egy irány szolgálatában áll. Működésünkben egyesül minden törekvés, mely az alkoholizmus leküzdését célozza, akár a mértékletesség, akár a teljes abstinencia útján. Tárgyalásaink nem ölelik föl az alkoholizmus összes kérdéseit; az anyag immár oly nagy, hogy lehetetlen minden részletre egy kongresszus keretén belül kiterjeszkedni. A brémai kongresszus fényesen bevált mintájára mi is csak a főbb pontokat, a leginkább aktuális tárgyakat szemeltük ki megvitatás céljából, melyekben képviselve van a kérdés szociális, pædagogiai, hygienikus, jogi és orvostudományi része s így minden résztvevő megtalálhatja az őt leginkább érdeklő lejezeteket.

A kongresszuson való részvétel, valamint minden más bejelentés dr. Stein Fülöp főtitkár címén a nemzetközi alkoholizmus elleni X. kongresszus irodájába intézendő. A kongresszusra vonatkozó mindenemű felvilágosítás itt nyerhető. Az iroda címe f. évi szeptember hó 1-ig Budapest, IV., Központi városháza, azontúl VII., Múcsarnok, Városliget.

A kongresszussal kapcsolatban rendezendő kiállításra vonatkozólag bővebb felvilágosítást ad Kovács Gyula dr. kir. tanácsos, a kereskedelmi múzeum igazgatója (V., Váci-körút 32.). A kiállítandó tárgyak Budapest, VII., Múcsarnok, Városliget cím alá küldendők.

A kongresszuson való részvételre a jelentkezéseket lehetőleg szeptember hó 1-ig kell beküldeni.

A kongresszusi tagdíj 6 korona. A pénzküldemények a végrehajtó bizottság pénztárosához, Tauffer Károly gyógyszerészhez (Budapest, VI., Teréz-körút 39.) címzendők.

A tagok a kongresszus valamennyi nyomtatványát ingyen kapják.

A tagok a magyar királyi államvasutak összes vonalain bármely állomásról Budapestig és a kiinduló állomásra vissza, gyors-, személy- és vegyesvonattal az I. és II. osztályban a használandó vonatnemnek megfelelő a közvetlen alacsonyabb osztályú rendes árú egész, a III. osztályban pedig személy- és vegyesvonattal féláru II. oszt. menetjeggyel utazhatnak.

A kongresszus tagjainak elszállásolásáról a kongresszus lakásügyi bizottsága gondoskodik. Amennyiben a tagok a lakásra vonatkozó óhajukat idejekorán tudatják a lakásügyi bizottsággal, úgy ez akár szállodában tart fenn nekik megfelelő szobát, akár pedig ingyenlakást biztosít nekik, kérjük azonban a tagokat, hogy ebbeli bejelentésüket legkésőbb szeptember hó 1-ig megtenni sziveskedjenek.

A kongresszus szervező és végrehajtó bizottság

A tüzkárosultak segélyezése.

A tüzkárosultak részére újabban adakoztak:

Kondor Sándor Nagybánya . . .	10.— K
Neszveibig Katalin Nyiregyháza . . .	2.— K
Vollhofer Ferencné Győr . . .	10.— K
Bauer Rezső Szentgrót . . .	2.— K
Nagy Károly Hóttó . . .	3.36 K
Golyák Jánosné Jászberény . . .	5.— K

Bazi közs
Tiborc Ist
Csehi közs
Németh J
N. N. 1—
Nagy Ger
tal 50 f, Os
Kardos J
kas Ignác,
Ignác, S
mán 40—
János, J
Mihály, D
József, S
Vendél, C
del, Néme
nos Simon
Nagy Ján
renc Szó
kos József
József, U
meth Ján

Az ada
nija

plébá

A ház

Hónap
a feleség
cseléd,
házba? E
akivel m
hanem a
fenntarta
lesz.

A leg
pozíció
mert ha
nem fog
dulnak
romba s
nem is
rossz tul
leiség,
tiz év ó
zióját m

A just
hogy a
a cseléd
forgó hi
az egye
get ten
szolga k
zötti vis
irányuló
ami tulaj
pezi. Há
lemnek
nem iro
télyenél
való me

Az I
készült,
szedje
korlati
óta is l
telesség
ták elő
jogokna

Kell,
leg hat
minden
részesit
aki azé
becsüle
elégede
mert a
teljesít
ányén,
pál. M
junk,
becsüle
A c
vek su
rője.
az épi

Bazi község 14.84 K
Tiborc Istváné 4. — K

Csehi községből: Szanyi Ferenc 10 K,
Németh József, N. N., Józsa József,
N. N. 1—1 K, Kulcsár M. János,
Nagy Gergely 60—60 f, Kardos An-
tal 50 f, Oswald József, Szántó Károly,
Kardos József, Simon Vendel, Far-
kas Ignác, Kenyeres János, Simon
Ignác, Stéger Imre és Cserép Kál-
mán 40—40 f, Lovasi Bálint, Zászló
János, Józsa József 30—30 f, Nagy
Mihály, Darabos József, Csombó C.
József, Simon Péter Károly, Szanati
Vendel, Csombó József, Hosszu Ven-
del, Németh János, Simon Péter Já-
nos Simon Károly, Kulcsár M. Ferenc,
Nagy János, Veiner Dávid, Ferenci Fe-
renc Szőke Ferenc 20—20 fillér, Mak-
kos József 34 f, Hardi Ferenc, Hosszú
József, Udvari József 10—10 f, Né-
meth János, Iván Ignác 8—8 f, összesen: 24. K

Ujabbán befolyt: 75.20 K

Eddigi gyűlés 3266.30 K

Összesen: 3341.50 K

Az adakozóknak hálás köszönetét nyilvá-
nítja

Németh János

plébános, a gyűjtőbizottság elnöke.

A háztartás napi kérdéséhez.

Hónap elején, hónap utolján félve szólunk a feleséghez: Marad-e a cseléd, van-e már cseléd, milyen szobalányt fogadtunk a házba? És remegve várjuk az új jövevényt, akivel nem csupán szerződést kötöttünk, hanem akivel családi jellegű viszonyt kell fenntartanunk, aki ideig-óráig családtagunk lesz.

A legtöbb cseléd érzi is, hogy ő fontos pozíciót foglal el, akire szükségünk van, mert ha náluk nélkül elélhetnének, bizony nem fogadtuk volna magunkhoz. Ebből indulnak ki és a visszafelérésnek oly gorbomba skaláit játszásk el előttünk, hogy ma nem is a dologtalanság a legkiemelkedőbb rossz tulajdonságuk, mint ama fegyelméletesség, melyet a törvény is tűr, s több mint tíz év óta nem tudja a cseléd törvény revízióját megteremteni.

A justiciá és a szociálpolitika ne ignorálja, hogy a bajok gyökere a cselédrendszert, a cselédek fegyelmzése tekintetében főn forgó hiányokban keresendő. A cselédség az egyenlőség elvében nem tud különbséget tenni a munkaadó és a megfizetett szolga között. A cselédek és a gazda közötti viszonyt a családi érdekek megóvására irányuló cél szempontjából kell szabályozni, ami tulajdonképpen a kérdés lényegét képezi. Házi rend szempontjából a házi fegyelmeknek kell őket alávetni, aminek azonban nem írott szakaszok, hanem a család tekintélyének a hatóságoknál — a gyakorlatban való megóvása képezzé alapját.

Az 1876. évi XIII. t. c. ez elvek alapján készült, de a kecske és a káposzta példabeszédjét honosította meg, amelynek a gyakorlati élet nem vette semmi hasznát. Azóta is láttuk, hogy nem a hivatásszerű kötelességeket, hanem az egyéni jogokat tartják előtérbe, már pedig lehetetlen az egyéni jogoknak alárendelni minden kötelességet.

Kell, hogy az a hatóság tudjon törvényileg hatni a cselédnek. Viszont kell, hogy minden munkaadó emberi bánásmódban részesítse a cselédjét, azt embernek tekintse: aki azért hogy szolgál munkát végez, lehet becsületese személy. Sőt ha munkáját megelégedésre végezi, tisztelget is érdemelt, mert a munka épp oly tisztas a hivatást teljesítő nagy úr kezén, mint a szolgáló lányén, aki tányért mos, vagy kukoricát kapál. Munka és munka között ne distinguáljunk, minden munka tisztességes, ha azt becsülettel, közmegelégedésre végezzük el.

A cselédek iránti bánásmód nem könyvek studiuma. A műveltség egyik fokmérője. Mert aki a „cipőjét se töröli bele”, az éppen úgy nem tud a cseléddel bánni,

mint aki megengedi, hogy a cseléd kénye-
kedve szerint tehessen, amit akar. Mihelyt
a cselédek fegyelmzését a törvény fogja
szabályozni, meg fog szünni a bérharc, a
cselédek aránytalan fizetése is.

Az a feministai mozgalom, hogy a cseléd
sem zárható ki a kultúrából, — az lehet
igaz, de erőltetett valami. Ha Amerikában
a cselédek már zongoráznak, az csak az
amerikai társadalmi élet elfajulása, mely
mindenben a szélsőségeknek hódol, amiben a
művelt világ előtt tetszelegnek. Annyi bi-
zonyos, hogy ott sem általános ez a hóbort.

Mindenesetre furcsa, hogy az egyenlőség
jelében a cseléd oly kalapokat, oly ruhákat
hord, mint urasszonya: mert itt-ott horri-
bilis fizetéseket kapnak a szobátündérek.
Mindezt törvény nem szabályozhatja, hanem
abba igenis beleszólhat, hogy egy 15—18
éves leány, egy 20—25 éves cseléd milyen
bért kaphat. Abba is beleszólhat a törvény,
hogy a más cselédjét nem szabad elcsalo-
gatni, azt is szabályozhatná a törvény, hogy
a munkaadónak csak három hónapra mond-
hat fel a meg nem elégedett szobacicus
vagy a szakácsnő.

A cseléd mizéria mármint nélkülözheti a
reformot. Végre is társadalmi kérdés az
asszonyok panáza is. És ha nem is mehet-
nek megyei és városi közgyűlésekre inter-
pellálni, elvégre a politizáló urak lássák
meg már ott is a bajt, ahol főznek ugyan,
de nem társadalmi és politikai csinyt, mint
a közgyűlési termék urakból álló tanácsko-
zásain.

Végre is nemcsak unalmas a cselédkérdés
mizériáját asszonyaink ajkáról hallani,
hanem bosszantó is, mert bizony azoknak a
szegény asszonyoknak egyéb szórakozásuk
is akadna, minthogy azon tűnődjenek: kap-
ok-e cselédet és ha kapok, vajjon milyen
lesz az?

V.

Forgacs.

Ha a garabonciás diák megjelent a falu-
ban, hát minden telegráf meg telefon nélkül
gyorsan végig futott a községben a hír:
Itt a garabonciás. adjatok neki almát, tejet,
kenyeret, mert elveri a határt, meg rontja
a tehenet. Azután futkoztak csodájára,
mert a garabonciás nem mindennapi látvá-
nyosság volt ám!

A művelődés kitörülte a nép képzelő-
déseiből a garabonciás diákot. Ma már nem
hisz benne s nem fűt össze csodájára.

A technika haladása azonban teremtett
két alakot, valóságot, a *gyorsfutót* (auto-
mobil) és a *gyorskereket* (biciklit). Ezek már
nem is valami újságok, négy éves gyerek
is ismeri és mégis ha megyénk egyike má-
sika Sümegen egész ribilliót kelt. Futó tűz-
ként terjed végig az uccán: gyűn a motor!
Uccagyerekek kiabálják és viszik be a há-
zakba. Nosszal van felfordulás. A gyerek
otthagya játékát, az asszony főző kancsát, a
gazda szerszámát, fut az uccájába s bá-
mulja a csodát. Ha pedig az ördögös ma-
sina valahol a nagy kocsmá vagy a Darnay
múzeum előtt megáll, egyszerre körülfogja
a bémész, csoport bámulja, mint valami ter-
mészet fölötti csodát.

Huncut uccagyerekek ezt a nagy kívánc-
siságot azután fel is használják s lóvá te-
szik a lakosságot. Végig orditozzák a várost:
gyűn a motor! s miután látják, mint kel-
lábra az ucca sorok népe, a markukba ne-
vetnek. De a mi közönségünk nem okul,
rászedeti magát annyiszor, ahányszor cselé-
csap uccagyerekek dévajságának csak tetszik.

Bizony gyerekes dolog ez a szertelen
kíváncsiság a lakosság részéről. És nagyon
nevetséges. Ha az automobil és bicikli új
dolog volna, hát érthető ez a szertelen kí-
váncsiság. De már mindennapi dolog, azért
nevetséges, hogy mindent feledve esodájára
keljenek, hagyják hát futni az ördögös
masinákat békén.

Bárd.

H I R E K.

— **Iskoláink államosítása.** Ruzsicska
Kálmán dr. kir. tanácsos, tanfelügyelő a vá-
ros által a felsőnépiskolának államsegélyes
polgári leányiskolává fejlesztése ügyében a
vallás- és közoktatásügyi miniszterhez benyúj-
tott kérvénye alapján augusztus hó 9-én az
államosító bizottsággal értekezletet tartott. A
megállapodás eredményéről a kir. tanfelü-
gyelő mindjárt az értekezletből terjeszté a
miniszterhez véleményes javaslatát, mely a
város kulturális érdekeit legmelegebben méltó-
tató indokaival, hitünk szerint kedvező meg-
oldáshoz juttatja a szóban forgó fejlesztést.
Megjegyezzük még, hogy a sümegi kisdudovó
és elemi népiskola államosítása teljes meg-
állapításban várja a miniszterium döntését.

— **Községi gyűlés.** Sümeg képviselő-
testülete ma délelőtt 10 órakor tartja rendes
őszi közgyűlését. A gazdag tárgysorozatból
megemlíti az 1906-ra szóló költségvetés
megállapítását.

— **Jegyzők ügye.** Teljesen megbízható
forrásból értesülünk, hogy a zalamegyei jegy-
zők fizetési pótlék-tervezetét a belügyminisz-
teriumban e napokban elintézték, a munká-
latot már a jövő hét folyamán Zalaegerszegré
leküldik, a régen várt pótlékokat egy hét múlva
folyósítják.

— **Iparkiallítás Kaposvárott.** Az e
hó 27-én tartandó kaposvári iparkiallításra
nagyban folynak az előkészületek. A kiállít-
ás érdekességét nagyban fokozni fogja a
kecskelyi múzeum részéről átengedett sok
nagybecsű néprajzi és iparművészeti tárgy.
A bizottság a sümegi Darnay-múzeumot is
felkérte, hogy több érdekes tárgyat állítson ki.

— **Őskori temető.** Sümegen a haraszti
homokbányában földmunkálatok alkalmával
Süite Sándor urna sírra talált, a leletről
a házánál dolgozó kőműves segéd jelentést tett
Darnay Kálmán múzeumában, ki a helyszi-
nen kutatást eszközölt. Eddig is több sír
került elő, melyek igen érdekesen díszített
urnákat és egyéb apró edényeket tartalmaz-
tak, legbecsesebb közöttük egy kezdetleges
állatfejvel ékített urna. Szórványosan a haraszti
minden részén kerültek elő urna sírok, mi
egy nagyobb kiterjedésű őskori temetőről ta-
nuskodik. A sümegi haraszti őstemető 500
évvél régibb az ennek folytatását képező
ugyancsak a Darnay által felásatott Csab-
rendek hegyelői kelta temetőnél. Az itt elő-
került urnákon és egyéb edényeken a kez-
detleges geometria díszítés módor látszik, mely
hallstatti izlésről tanuskodik, melynek kora
Kr. előtt 1000 évre tehető. Darnay az ősz
folyamán rendszeres kutatást eszközölt a
felderített őstemetőnél.

— **Köszönet.** Az Erzsébet nőegyesület
július 30-iki majálisán még felülizettek a
Schiif B. Fiai 10 K, Orbán István 4 K, Ba-
zso József 3 K, Scheiber Ilonka, Paulinyi
József, Scheiber Melanie, Pollák Ernő, Bien
Pálné 2—2 korona. Özv. Németh Istváné 1
K. Özv. Patay Nándorné 1 K. Özv. Kell
Zsigmondné 80 fillér. Melyért ez úton is kö-
szönetet mond az elnökség.

— **Táncmulatság.** A sümegi iparos ifjú-
ság egyesülete saját helyiségében 1905. évi
augusztus hó 20-án pénztára javára zártkörű
nyári táncmulatságot rendez. Belépő-díj: sze-
mélyenkint 1 K, családjegy 2 K 40 f. A
tekeverseny kezdete délután 2 órakor. A
táncmulatság kezdete este 8 órakor. Felülfi-
zetéseket köszönettel fagad és hirlapilag nyug-
az egyesület. A mulatságot rossz idő esetén
is megtartják.

— **Szaporítják a csendöröket.** A
napról-napra szaporodó s mindinkább elfa-
juló bérmozgalmak, az aratósztrájk stb. miatt
illetékes helyen a csendőrség számának sza-
porítását határozták el. A létszámot is emelni
fogják s az őrsöket is szaporítják. Az elő-
munkálatok, az adatgyűjtés már folyamatban
van ugyan, de hogy a terv mikor lesz meg-
valósítható, az jórészen a politikai viszonyok
alakulásától függ.

— **A balatoni fürdők látogatottsága.**
Az egyes nagyobb balatoni fürdők látogatott-
sága évről-évre szaporodik, a folyó évben

a következő: Siófokon 4230 állandó vendég tartózkodott, Balatonföldváron 874, Fonyódon 533, Balatonfüreden 2544, Keszthelyen 1871. Emelkedést mutatnak a kisebb fürdőhelyek is, dacára, hogy a lakás, élelmezési és közlekedési viszonyok még sok kívánnivalót hagynak hátra. A Balatoni Szövetségnek első sorban ezen hiányokat kellene megszüntetni.

— **Meghalt az operáció alatt.** Kovács Henrik ukki bérlőt súlyos vesztesség érte. Fellelése epekőben szenvedett. A bajt Karlsbad legfőlegb enyhítette de meg nem gyógyította. Elvitték Bécsbe operáció végett. A beteget elaltatták, de többé nem ébredt életre. Meghalt az orvosi műtét alatt. Bécsből hazaszállították s ma délután 5 órakor temetik el a csabrendeki izr. temetőbe. A 38 évet élt fiatal asszony halála mély részvétet keltett.

— **Kedvezményes jegy szent István ünnepére.** Szent István ünnepe alkalmával a m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a nevezett, valamint a kassai-oderbergi vasut magyar vonalainak összes állomásairól — az üzemükben álló helyi-érdekű vasutak állomásainak és a szomszédos forgalomnak kizárásával — mind a három kocsiosztályra nézve Budapestre mintegy 30 százalékkal mérsékelt árú menetérti jegyek ez évi augusztus 18—20 napjain, az utóbbi napon azonban csak a reggeli órákban valamennyi személyszállító vonathoz (expresszvonatok kivételével) fognak kiadni. A menetérti jegyek 5 napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napját első napnak számítva, érvényességük az 5-ik napon lejár; megjegyezvén azonban, hogy a visszatérés legkorábban csak augusztus hóban 20-án délután történhetik, korábbi visszatérés esetén a jegyek érvénytelenek. Az utazás megszákításának sem menetkor, sem jövetkor nincs helye. Gyermekre külön kedvezmény nem engedélyeztetik.

— **Hévíz fürdő.** Az idei évad a hirneves fürdő az eddigieket jóval fölülmulja, ami az új bérlő körülményeinek köszönhető. Az idén vagy 60-nal szaporította a szobák számát és amint értesültünk, a jövő évadra ismét 100 szobás szállót fog építtetni.

— **Faragó juhász.** A magyar lélek hatalmas teremtő ereje nyilatkozik meg azokban az egyszerű tanulatlan pásztoremberekben, akik egy-egy biéskával, törött borotvával szinte művészi faragványokat készítenek. Sümege is van ilyen faragó mester. Keszler Ferenc birkásmajori juhász személyében. Altitása szerint művészetét nem kisebb embertől tanulta mint Deák Ferentől. Gyerekkorában édes apjával sokszor elment Csabrendekről Oszterhuberéktől Pusztaszentlászlóra kosokért. A szentlászlói kuria udvarán 4 hatalmas gesztenyefa állott, ezek alá hozta Deák Ferenc szerszámaikat s ott áldozott nemcsak szenvedélyének, a faragásnak. A Ferkó el-elnézegette, miként dolgozik Deák, ez költötte fel benne az ösztönt s próbálkozott maga is a faragás mesterségével. Keszler ma már 58 éves ember s nagy ügyességre vitte a faragást. Csakhogy meglátszik rajta a kor szelleme. Késeket, villákat, kanalakat, sórtartót, papírvágót farag, ezeket azután eladja. Bőrből meg olyan erszényeket készít, hogy ember fia ki nem nyitja, hacsak a huncutságát meg nem mutatják. Keszler faragványai igen kapósak. Nem tud eleget készíteni. No meg a fában, kecskerágítóban is szükkölködik. Sümege és a vidékén számos úri házban ott vannak ügyes faragványai. Több fia van, de apja mesterségét egyik sem tudja. Kérdésünkre, miért nem tanítja rá őket, azt felelte: „Nem lehet kérem, hiányzik belőlük az ösztön.” Aminthogy a civilizáció lassankint tisztára megsemmisíti a pásztornépek ezt a szép és üdvös foglalkozását, amelyben a magyar geniusz teremtő ereje oly csodálatosan nyilatkozott meg.

— **Tejharc.** Szertelenül nagy kelete van piacunkon a tejhasznának. Különösen a tejfölnek. Folyik is érte a harc-háború. Mikor kora reggel meg-megjelenik egy-egy falusi tejes asszony a piacon, le se engedik telepedni a tejfelre, turóra éhes asszonyok, ha-

nem ötével-hatával leragadják fejről a kosarat s megindul a tülekedés a kosár tartalmáért. Dúl a harc, pörög a nyelv, csata a szó, míg kiürül a kosár, a fazekak tartalma s véget ér egy-egy tejfölös csattog. Akiknek jutott a zsákmányból, diadalittas tekintettel mérik végig legyőzött ellenfeleiket, ezek pedig szemlesütve, de szívükben boszút esküdve hagyják ott a tejfölös csatamezőt, várva a következő alkalmat a megtorlásra. Így megy ez minden vasárnap, szerdán és pénteken kora reggel s akik ott laknak, álom helyett gyönyörködhetnek az amazonok épületes csetepatéjában. Piaci rend, jöjjön el a te országod!

— **Vihar.** Már türhetetlen volt a hőség. Szinte izzott a levegő és tüzet lehel magából a kövezet, a házak fala. Mintha hatalmas kemencében jártunk volna, úgy éreztük, mintha a levegő is elfogyott volna előlünk. Az emberek panasszal voltak tele, hogy nem bírják a hőséget. Végre augusztus 3-án délután borulni kezdett. Azt a kicsiny fekete felhőfoszlányt, mely az ég nyugoti peremén megjelent, sok ezer vágyódó szem kísérelte, amint az mindjobban terjeszkedett és végre bevonta felettünk az eget. — Hatalmas szélvihar, valóságos orkán tört ki, melyet jövevény nyári zápor követett. Esett, mintha öntötték volna. Valóságos felújulás volt a növénynek, állatnak. A vihar nagyon heves volt és pusztítást is vitt végbe. Megtéperte a házak tetejét s nagyon sok fa koronáját lehasogatta, sok fát tövestől csavart ki.

— **A tüdővész pusztítása.** A belügyminiszter jelentése szerint a magyar birodalomban május hónapban 9453 egyén halt tüdőgümőkórban. — Ebből a számból esik Magyarországra 8038. Horvát-Szlaovnszág-ra 1115. Országrészenként leg többben haltak el tüdőgümőkórban a Duna-Tisza közén, összesen 1819-en. A Dunán-tulon a halálozások száma törvényhatóságok szerint a következő arányt mutatja: Baranya 111, Pécs 27, Fejér 87, Székesfehérvár 21, Győr m. 43, Győr 28, Komárom m. 76, Komárom 50, Moson 58, Somogy 189, Sopron 5, Tolna 106, Vas 193, Veszprém 112. Zala 214. A Dunán-tulon összesen 1379 egyén halt meg tüdővészben.

— **Zalavármegye a szabadságharcban** című munkám bővített kiadására még csak 112 példányig történt előjegyzés. Legkevesebb 300 példány kell ahhoz, hogy veszteség nélkül a nyomtatásához foghassak. A könyv 350—400 oldal lesz; előjegyzési árban 3 K, a megjelenés után 4 K lesz az ára. Pénzt ne küldjön senki, majd csak a könyv megjelenésekor. Kérem főképpen a zalai birtokos, plebános és a jegyző urakat, hogy egy levelezőlapon jelentsék be megrendeléseiket. Nem merek addig a nyomáshoz fogni, míg meg nem lesz a kellő számú előjegyzés fedezetül. Állítsunk emléket a könyvben a 48-as hős zalai elődeinknek! Az előjegyzéseket sürgősen kérem. Zalaegerszeg, 1905. júl. hó. Tisztelettel Novák Mihály.

— **A kánikula.** Agyaszaló nagy nyári hőség után mintha egyszerre vége szakadt volna a kánikulának. 11-én délután hat óra tájban felhők vonultak a kék égboltra, lehűlt a levegő s hűvös szellő zúgott-búgott végig a fák koronáin. Mindenki örömmel üdvözölte az idő változását s epedve várta az esőt. Este nyolc óra tájban meg is jelent a rövid csöndes eső, az elitkadott növényzet, a kiegészített föld mohón szívtá magába s fölűdült tőle. Az eső után balsamos remek levegő áradt szét s igazi kéjjel szívtuk be s a nagy hőségtől ernyedé idegeink, ellustult izmaink ismét elevenekké, rugalmasakká váltak tőle. Tegnap egész nap felhős maradt az ég, hűvös szél rázta a fák koronáit s napjában többször meg-megindult az eső hullása. Áldás volt ez az idő, de gazdáink még több esőért fohászkodnak föl a Magasságbelihez.

— **Védekezés a szőlőbetegségek ellen.** A középponti szőlészeti kísérleti állomás a földművelésügyi miniszter megbízásából külön füzetben ismerteti a peronoszpóra ellen való védekezés különböző módját. A füzetet bárki ingyen megszerezheti, ha az

állomástól (Budapest, Törökveszdlő) kéri. A kísérleti állomás egyuttal fölkeri a gazdákat, hogy minden esetben, ha valami betegséget, bántalmat, visszaesést tapasztal szőlőjében, forduljon hozzá és ő díjmentesen ad fölvilágosítást a védekezés dolgában.

— **Új képes lapot.** Érdekes és csinos kiviteli lappal gyarapodott a helyi képek ama gazdag sorozata, amely a Horvát Gábor-féle könyvkereskedés kiadásában kapható. Az új lapok Kisfaludy Sándor és Szegedy Rozália együttes szobrát ábrázolják s a leleplezés ünnepéről készült fölvételek. Bizonyosan nagy kelete lesz az új érdekes képes levelezőlapoknak.

— **Vajjon jut-e valakinek eszébe,** hogy a borokat meg kellene vizsgálni legalább bucsu alkalmával? A világon sehol sincsen annyi felügyelőség, rendőrség, csendőrség, egészségügyi bizottság, hatóság stb. mint Magyarországon. Hanem azért bizonyos, hogy nem szokták megvizsgálni a piacon a tejet, az éretlen gyümölcsöt, a mézszárszékben a húst, a korcsmában a pálinkát s a bort. Ha rendesen nem teszik, tennék bár egyes esetekben, mikor ahol tengernép összegyűl inni. Nálunk Zalamegyében van a legtöbb bucsujáró. Elszörnyűlködik az ember, ha rá gondol, hogy ez alkalommal az illatos pomádé szagu borokban, pálinkákban mennyi disznóságot megitatnak a szegény magyarral. — Vajjon jut-e eszébe valakinek, hogy meg kellene vizsgálni ezeket a . . .

— **Halálos esés.** Egyik keszthelyi őrmestert meglátogatta egyik vidéki rokona. A kölcsönös öröm fokozására betértek egy kis kvaterkára. A vendég — állítólag kissé ptyókás állapotban tért nyugvóra. Éjjel felkelt ágyáról és ki akart menni a szabadba. Tájékozatlanságában nem az ajtónak ment, hanem az ablakon kijutott az uccára. Egy zuhanás, jaj kiáltás . . . és a rokon az emeletről leesve a földön fektött, kitérte kezét-lábát. A kórházba szállították, ahol nagy kínok közt meghalt.

— **A kintorna vége.** Valóban kinos torna volt a verklizés, melynek végnapjai közelednek. Kinos, mert a sipládák fülsiketítő nyektetésével háborgatták a közcsendet, veszélyeztetve az emberek zenei hallását, másrészt mert a verklizőnek rendszerint egyik keze vagy lába hiányzott, vagy egyéb bénasága mellett valóságos kinos tornázást végeztek. Kezdetben a szabadságharc derék áldozatai, kik kezüket, lábukat elvesztve, nem akartak terhére lenni honfitársaiknak, keresték kenyerüket ezzel, de ujabban gyakran ép emberek, a környű megélhetés szempontjából kintozták a közönséget és mivel szabad bejárásuk lévén minden házba és udvarba, a közbiztonságra is veszélyesek voltak. Ez indította a belügyminisztert annak a rendeletnek a kibocsátására, hogy több kintornás engedélyt kiadni nem szabad, s a meglevő engedélyek is egy bizonyos számig bevonandók.

— **Napszúrás.** A rekkenő hőségnek sok áldozata volt az idén. Pölösken több ember megbetegedett, köztük Szabó János 21 éves egeraracsai legény meghalt. Gulácson és Gyulakesziben Horváth Katalin és Tóth Klára leányok meghaltak. A bekeházi határban Barbarics Teréz 18 éves leány halt meg napszúrásban.

— **Kiadó lakás.** A gyógyszerész mellett épületben az emeleti lakás, két szoba, konyha és mellék helyiségekkel együtt azonnal kiadó. Bővebbet Kossa Gusztáv gyógyszerésznél.

— **Arc-szőr a nőknél** ép oly csunya mint kellemetlen. Ezen segítő, legalkalmasabb a mindenütt elismert Schmidek féle Szőrvesztő-re hivatkozni, mely nemcsak azért kedvelt a nőknél, mert eltávolítja az arcszört alaposan, hanem azért is, mert megadja az arcnak az üdeséget, finomságot és simaságot, a mellett vegyileg meggyizgálva és hatóságilag az arcbőrre ártalmatlannak találtatott. Ára 7 korona. Kapható Schmideknél I., Budapest, VII. Nyár-ucca 18. Erre vonatkozólag figyelmeztetjük a mai lapban megjelent hirdetésünkre.

Felelős szerkesztő: Éles Károly.
Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

Tisztelettel értesítem Sümegváros és vidékének hölgyközönségét, hogy Sümegen a Széchenyi-uccában (özv. Moórné házában)

varrodát

nyitottam, melyben a legdivatossabb női ruhákat és fehér-neműeket készítek.

Tanuló lányokat felveszek.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri, teljes tisztelettel

Farkas Sándorné.

Minden háziasszony büszkesége a jó kávé

Kathreiner-fele

Kneipp-maláta kávéna.

egyetlen háztartásban sem volna szabad többé hiányoznia a kávéital készítésénél.

Osak az eredeti csomagokat kérjük a "KATHREINER" névvel.

Ung. Ib. 1905

A vegyileg megvizsgált, amellét hatóságilag az arcbőrré értelmetlennek talált

Szörvesztő

eltávolítja hölgyeknél az olcsunya, kellemetlen arcbőrt gyökereitől, annélkül, hogy az arcbőrnek legkevésbé is ártana és az arcnak megadja az üdéséget, finomságot és simaságot. Ára 7 korona.

Vidéki megrendeléseket diskreton utánvét mellett eszközöl
Schmidek I. Budapest, VII., Nyár-utca 18.

Lakások, gazdasági épületek

fedésére szolgáló vízátlatlan

kátrányos fedőlemezt,

kátrányos pépszalagot és

kátrányt állandóan raktáron tart

és a legolcsóbban elárusít

Würzburger Jakob, Sümeg.

Hirdetéseket

jutányos áron
felvesz
a kiadóhivatal.

Megnyilt

Márkus Salamon Fia

ujjonnan és a jelen kor igényeinek minden tekintetben megfelelő modern

ÁRÚHÁZA.

Kéri a t. vásárló közönség becses látogatását.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát mindennemű cikkekben.

Vezérszó: Minden darab szappan Schicht névvel, tiszta és ment káros alkatrészekből

SCHICHT-SZAPPAN!

(Szarvas vagy külcsszappan)

a legjobb és használatban a legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére.

Jótállás: 25 000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban bárki-nek aki bebizonyítja, hogy szappana a "Schicht" névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

Alulírott tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy nyomdámot megnagyobbítottam és

új betűkkel és gyorssajtóval

rendeztem be. Így abban a helyzetben vagyok, hogy mindennemű kereskedelmi, ügyvédi és privát nyomtatványokat, valamint műveket és folyóiratokat izléses és tiszta kivitelben állíthatok elő.

Midőn ezt a n. é. közönségnek b. tudomására hozom, b. pártfogásukat kérve, maradtam

teljes tisztelettel

özv. Horvát Gáborné.

Porcellán
edények, servi-
cek üvegáruk,
 minden kivitelben a
 legolcsóbban
Würzburger Jakabnál
 Sümegen kaphatók.

Szo
 erői
 ragyog
 talan
 Senki
 lesz.

A t
 Fü ki
 kinyilt
 semmi
 szeti e
 végétő
 nemze
 onlás

Ria
 sugárz
 ünnepe
 ünnepe
 egy
 a mag
 tika
 letet
 ért a
 csak
 amely
 ellene
 vére.
 lélek,
 meg t

Me
 Mi
 Le
 Le

Az
 Le
 Ki
 Sz
 S

Az
 Sz
 Me
 Ke
 Ho

Mi
 Tá
 Eg
 De
 A

Mi